

EXEKUCE SRÁŽKAMI ZE MZDY

12. aktualizované vydání (únor 2025)

1. aktualizace k 1. 1. 2026

Upozorňujeme čtenáře, že s textem knihy je nutné pracovat podle dále uvedených informací a při použití příkladů je nutné vzít v úvahu uvedené změny a příklady podle nich upravit.

Aktualizace nezabavitelných částek k 1. 1. 2026

Novelizace nařízení o nezabavitelných částkách

Při provádění výpočtu výše srážek ze mzdy musí zaměstnavatel (plátce mzdy) ponechat povinnému **nezabavitelné částky**, které slouží k nezbytnému zabezpečení základních životních potřeb povinného a jeho rodiny. Vymezení těchto nezabavitelných částek nalezneme v nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách), ve znění pozdějších předpisů (dále též „nařízení o nezabavitelných částkách“). Toto nařízení vlády bylo novelizováno nařízením vlády č. 548/2025 Sb., jež bylo vyhlášeno dne 17. 12. 2025 a nabylo účinnosti dne 1. 1. 2026.

Zachování životního minima jednotlivce

Výše nezabavitelných částek se podle nařízení o nezabavitelných částkách odvozuje z několika modelových hodnot vycházejících z jiných právních předpisů, jež platí jednotně pro všechny povinné a každoročně podléhají valorizaci v důsledku změn cenové hladiny.

První takovou výchozí hodnotu představuje tzv. **životní minimum jednotlivce** (zkráceně „**ŽMJ**“) podle § 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, jehož konkrétní výše se stanoví příslušným nařízením vlády.

Dosavadní hodnota ŽMJ byla stanovena nařízením vlády č. 436/2022 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima, ke dni 1. 1. 2023 ve výši 4 860 Kč a dosud nebyla změněna. **Aktuální hodnota ŽMJ tak k 1. 1. 2026 stále činí 4 860 Kč.**

Nahrazení normativních nákladů na bydlení normativním nájemným a energetickým paušálem

Druhou výchozí hodnotu doposud tvořily tzv. normativní náklady na bydlení (zkráceně „**NNB**“) podle § 26 a násl. zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a to stanovené pro jednu nebo dvě osoby pro byt užívaný na základě nájemní smlouvy v obci s alespoň 70 000 obyvateli, naposledy ve výši 14 680 Kč. Tato právní úprava však byla v uplynulém roce zrušena, takže hodnotu NNB bylo možné použít pro účely nezabavitelných částek pouze do 31. 12. 2025.

Namísto zrušených normativních nákladů na bydlení se novou výchozí hodnotou – druhou a třetí – stávají tzv. **normativní nájemné** (zkráceně „**NN**“) a tzv. **energetický paušál** (zkráceně „**EP**“) podle § 28, resp. § 32 zákona č. 151/2025 Sb., o dávce státní

sociální pomoci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dávce státní sociální pomoci“), účinného ode dne 1. 10. 2025.

Konkrétní částka NN byla na základě § 28 zákona o dávce státní sociální pomoci stanovena sdělením MPSV č. 526/2025 Sb., kterým se vyhlašuje normativní nájemné a normativní nájemné pro domácnost, jejíž všichni členové domácnosti jsou zranitelnými osobami, pro účely dávky státní sociální pomoci pro rok 2026, vyhlášeným dne 12. 12. 2025 a účinným ode dne 1. 1. 2026, jímž se stanoví částka normativního nájemného pro jednočlennou domácnost v obci s alespoň 70 000 obyvateli. **Hodnota NN pro rok 2026 činí 9 430 Kč.**

Konkrétní částka EP vyplývá přímo z § 32 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o dávce státní sociální pomoci, jímž se stanoví částka energetického paušálu pro jednočlennou domácnost. **Hodnota EP pro rok 2026 činí 2 300 Kč.**

Nové vzorce pro stanovení výše nezabavitelných částek

Výše **nezabavitelné částky na osobu povinného** (zkráceně „**NČ OP**“) se doposud rovnala dvěma třetinám součtu ŽMJ a NNB. Aktuální výše NČ OP pro rok 2026 bude nově odpovídat 85 % součtu ŽMJ a NN a EP:

$$\begin{aligned} \text{NČ OP} &= 0,85 \times (\text{ŽMJ} + \text{NN} + \text{EP}) = \\ &= 0,85 \times (4\,860 \text{ Kč} + 9\,430 \text{ Kč} + 2\,300 \text{ Kč}) = \mathbf{14\,101,50 \text{ Kč}} \end{aligned}$$

Výše **nezabavitelné částky na vyživovanou osobu** (zkráceně „**NČ VO**“) se doposud rovnala jedné čtvrtině nezabavitelné částky na osobu povinného, tedy jedné čtvrtině ze dvou třetin součtu ŽMJ a NNB. Aktuální výše NČ VO pro rok 2026 bude stále odpovídat jedné čtvrtině nezabavitelné částky na osobu povinného, nově tedy ovšem jedné čtvrtině (tj. 25 %) z 85 % součtu ŽMJ, NN a EP:

$$\begin{aligned} \text{NČ VO} &= 0,25 \times 0,85 \times (\text{ŽMJ} + \text{NN} + \text{EP}) = \\ &= 0,25 \times 0,85 \times (4\,860 \text{ Kč} + 9\,430 \text{ Kč} + 2\,300 \text{ Kč}) = 3\,525,375 \text{ Kč} = \mathbf{3\,525,37 \text{ Kč}} \end{aligned}$$

Hranice pro sražení tzv. **plně zabavitelné částky** se doposud rovnala 1,5násobku součtu ŽMJ a NNB. Aktuální výše limitu pro sražení plně zabavitelné částky (zkráceně „**limit PZČ**“) pro rok 2026 bude nově dosahovat 1,9násobku (tj. 190 %) součtu ŽMJ, NN a EP:

$$\begin{aligned} \text{Limit PZČ} &= 1,90 \times (\text{ŽMJ} + \text{NN} + \text{EP}) = \\ &= 1,90 \times (4\,860 \text{ Kč} + 9\,430 \text{ Kč} + 2\,300 \text{ Kč}) = \mathbf{31\,521 \text{ Kč}} \end{aligned}$$

Nezabavitelné částky se v praxi zaokrouhlují na haléře (směrem dolů), limit PZČ na celé koruny (podle matematických pravidel).

Pravidla pro uplatnění nových nezabavitelných částek

Věcné podmínky pro uplatnění nezabavitelných částek zůstávají zachovány, shora uvedená novelizace nařízení o nezabavitelných částkách se jich nijak nedotýká.

Plátce mzdy musí použít nové výchozí hodnoty, nové výpočtové vzorce a z nich nově odvozované nezabavitelné částky či limit PZČ ve svých výpočtech výše srážek ze mzdy ihned od účinnosti novelizovaného nařízení o nezabavitelných částkách, tedy **již v průběhu ledna 2026** při výplatě mzdy za prosinec 2025.

Pokud dojde kdykoliv v průběhu roku 2026 k případné další změně výše ŽMJ, NN či EP, při výplatních termínech během roku 2026 se nebude k žádným průběžným

změnám výchozích hodnot přihlížet, neboť se podle nařízení o nezabavitelných částkách použijí výše uvedené konkrétní částky ŽMJ, NN a EP pro účely výpočtu výše srážek ze mzdy po celý rok 2026 podle jejich stavu k 1. 1. 2026.

Str. 11 KLÍČOVÉ ČÁSTKY PRO ROK 2026

Životní minimum jednotlivce (ŽMJ)	4 860 Kč
– nařízení vlády č. 436/2022 Sb. účinné k 1. 1. 2023	
Normativní nájemné (NN)	9 430 Kč
– sdělení MPSV č. 526/2025 Sb. účinné k 1. 1. 2026	
Energetický paušál (EP)	2 300 Kč
– zákon č. 151/2025 Sb. účinný k 1. 10. 2025	
Limit pro výpočet plně zabavitelné částky	31 521 Kč
= $1,9 \times (\text{ŽMJ} + \text{NN} + \text{EP})$, zaokrouhлено na celé koruny (matematicky)	
Nezabavitelná částka na osobu povinného	14 101,50 Kč
= $0,85 \times (\text{ŽMJ} + \text{NN} + \text{EP})$, zaokrouhлено na haléře směrem dolů	
Nezabavitelná částka na vyživovanou osobu	3 525,37 Kč
= $0,25 \times 0,85 \times (\text{ŽMJ} + \text{NN} + \text{EP})$, zaokrouhлено na haléře směrem dolů	

Součet nezabavitelných částek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Upravený zbytek čisté mzdy (maximálně 31 521 Kč), který získáme po odečtení součtu nezabavitelných částek a po odečtení případné plně zabavitelné částky, se zaokrouhluje dolů na částku dělitelnou třemi a vyjádřitelnou v celých korunách (maximálně 31 521 Kč) a rozděluje se na tři stejné třetiny (maximálně 10 507 Kč).

Str. 12 Časový vývoj výše jednotlivých parametrů pro výpočet výše srážek ze mzdy

Datum účinnosti	Právní předpis č.	Životní minimum jednotlivce (ŽMJ)	Normativní náklady na bydlení (NNB)	Limit pro výpočet plně zabavitelné částky (PZČ)	Nezabavitelná částka (NČ) na osobu povinného	Nezabavitelná částka (NČ) na vyživovanou osobu
1. 1. 2026 ^{*)}	151/2025 Sb. 526/2025 Sb.	4 860 Kč	9 430 Kč + 2 300 Kč (NN + EP) ^{**)}	31 521 Kč	14 101,50 Kč	3 525,37 Kč
1. 1. 2025 ^{*)}	465/2024 Sb.	4 860 Kč	14 680 Kč	29 310 Kč	13 026,66 Kč	3 256,66 Kč
1. 1. 2024	407/2023 Sb.	4 860 Kč	14 197 Kč	28 586 Kč	12 704,66 Kč	3 176,16 Kč
1. 1. 2023	466/2022 Sb. 456/2022 Sb. 436/2022 Sb.	4 860 Kč	15 597 Kč	30 686 Kč	13 638,00 Kč	3 409,50 Kč
1. 10. 2022	289/2022 Sb.	4 620 Kč	10 185 Kč	29 610 Kč	11 103,75 Kč	3 701,25 Kč
1. 7. 2022	204/2022 Sb.	4 620 Kč	7 935 Kč	25 110 Kč	9 416,25 Kč	3 138,75 Kč
1. 4. 2022	75/2022 Sb.	4 250 Kč	7 935 Kč	24 370 Kč	9 138,75 Kč	3 046,25 Kč
28. 1. 2022	17/2022 Sb.	3 860 Kč	7 935 Kč	23 590 Kč	8 846,25 Kč	2 948,75 Kč
1. 1. 2022 ^{***)}	507/2021 Sb.	3 860 Kč	6 815 Kč	21 350 Kč	8 006,25 Kč	2 668,75 Kč

Datum účinnosti	Právní předpis č.	Životní minimum jednotlivce (ŽMJ)	Normativní náklady na bydlení (NNB)	Limit pro výpočet plně zabavitelné částky (PZČ)	Nezabavitelná částka (NČ) na osobu povinného	Nezabavitelná částka (NČ) na vyživovanou osobu
1. 1. 2021	580/2020 Sb.	3 860 Kč	6 637 Kč	20 994 Kč	7 872,75 Kč	2 624,25 Kč
1. 7. 2020	62/2020 Sb.	3 860 Kč	6 502 Kč	20 724 Kč	7 771,50 Kč	2 590,50 Kč
1. 4. 2020	61/2020 Sb.	3 860 Kč	6 502 Kč	20 724 Kč	6 908,00 Kč	1 727,00 Kč
1. 1. 2020	349/2019 Sb.	3 410 Kč	6 502 Kč	19 824 Kč	6 608,00 Kč	1 652,00 Kč
1. 6. 2019	91/2019 Sb.	3 410 Kč	6 233 Kč	19 286 Kč	6 428,66 Kč	1 607,16 Kč
1. 1. 2019	320/2018 Sb.	3 410 Kč	6 233 Kč	9 643 Kč	6 428,66 Kč	1 607,16 Kč
1. 1. 2018	407/2017 Sb.	3 410 Kč	5 928 Kč	9 338 Kč	6 225,33 Kč	1 556,33 Kč
1. 1. 2017	449/2016 Sb.	3 410 Kč	5 822 Kč	9 232 Kč	6 154,66 Kč	1 538,66 Kč
1. 1. 2016	395/2015 Sb.	3 410 Kč	5 858 Kč	9 268 Kč	6 178,66 Kč	1 544,66 Kč
1. 1. 2015	327/2014 Sb.	3 410 Kč	5 767 Kč	9 177 Kč	6 118,00 Kč	1 529,50 Kč
1. 1. 2014	440/2013 Sb.	3 410 Kč	5 873 Kč	9 283 Kč	6 188,66 Kč	1 547,16 Kč
1. 1. 2013	428/2012 Sb.	3 410 Kč	5 687 Kč	9 097 Kč	6 064,66 Kč	1 516,16 Kč

^{*)} Uvedené číselné parametry se v minulosti vždy uplatňovaly za výplatní období, do něhož případně den účinnosti příslušného právního předpisu. Od roku 2025 se však uplatňují podle termínu výplaty, tedy aktuálně v roce 2026 již při lednové výplatě mzdy za prosinec 2025.

^{**)} Normativní náklady na bydlení (NNB) se v roce 2026 již nepoužijí. Nahrazuje je normativní nájemné (NN) spolu s energetickým paušálem (EP). Současně se mění i výpočtové vzorce nezabavitelných částek a limitu pro výpočet plně zabavitelné částky.

^{***)} V praxi nebyly tyto hodnoty na základě nařízení vlády č. 507/2021 Sb. nikdy uplatněny, podle výše uvedeného pravidla se pro srážky ze mzdy za výplatní období leden 2022 použily až hodnoty účinné k 28. 1. 2022.

Rozšíření jednotlivých druhů výživného k 1. 1. 2026

Dosavadní druhy výživného do 31. 12. 2025

Superpřednostní pohledávky výživného se doposud dělily na tři dílčí druhy výživného a hradily se v rámci druhé třetiny se bez ohledu na své pořadí v následujícím sledu:

1. běžné výživné,
2. dlužné výživné,
3. náhradní výživné.

Nové druhy výživného od 1. 1. 2026

S účinností od 1. 1. 2026 došlo ke změně soukromoprávní úpravy výživného, a to zákonem č. 268/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tato novela nově umožňuje

za stanovených podmínek úplatně postupovat nevyvozené pohledávky výživného (tj. převádět je z původní oprávněné osoby na nového věřitele) a současně adekvátně mění také § 279 a § 280 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“).

Při uspokojování přednostních pohledávek výživného se tak budeme moci setkat se dvěma novými dílčími druhy výživného, jež se také považují za přednostní, resp. superpřednostní pohledávky:

- **postoupené výživné**, tj. pohledávky výživného, které byly postoupeny původní oprávněnou osobou na nového věřitele (toto postoupené výživné pak vymáhá vůči povinnému nový věřitel);
- **úplata za postoupení výživného**, tj. pohledávka na úhradu úplaty za postupované pohledávky výživného, kterou se zavázal uhradit nový věřitel původní oprávněné osobě (tuto příslibenou úplatu za postoupení výživného, pokud nebude novým věřitelem uhrazena, vymáhá původní oprávněná osoba vůči tomuto novém věřiteli – z logiky věci však srážkami ze mzdy jen tehdy, je-li nový věřitel sám zaměstnancem, a navíc pravděpodobně u zcela jiného plátce mzdy, jenž ho zaměstnává).

V praxi budou exekuce pro pohledávky takového druhu výživného nabíhat postupně, pomalu a nejspíš jen ojedíněle.

Nový způsob rozdělování druhé třetiny mezi pohledávky výživného

Od roku 2026 v důsledku popsané novelizace tedy nově rozlišujeme hned pět dílčích druhů výživného, jež jsou všechny superpřednostními pohledávkami. V rámci druhé třetiny se budou tyto dílčí pohledávky výživného hradit stále bez ohledu na své pořadí, ale v následujícím novém sledu:

- 1. běžné výživné,**
- 2. dlužné výživné,**
- 3. úplata za postoupení výživného,**
- 4. postoupené výživné,**
- 5. náhradní výživné.**

Jak můžeme vidět, na prvních třech místech se hradí dílčí pohledávky výživného ve prospěch (původní) oprávněné osoby, na čtvrtém místě ve prospěch nového (soukromého) věřitele a na pátém místě ve prospěch státu (Úřadu práce České republiky).

Stále přitom platí, že pokud se sejde více pohledávek výživného téhož druhu, uspokojují se mezi sebou poměrně, a to vždy konstantně podle výše běžného výživného.

Na pomyslném šestém místě – tedy až za veškerým výživným – se pak stejně jako doposud hradí ostatní přednostní pohledávky, a to podle svého pořadí (a při stejném pořadí poměrně podle své aktuální výše).

Popsaný postup se poprvé může uplatnit v průběhu ledna 2026 při rozdělování srážek ze mzdy za prosinec 2025.

Uspokojování přednostních pohledávek v rámci II. třetiny

Změny, které nastanou až v průběhu roku 2026

Na očekávané zvýšení ŽMJ se nehledí

Dne 1. 5. 2026 vstoupí v účinnost novelizace ustanovení § 2 zákona o životním a existenčním minimu, kterou se zvýší hodnota ŽMJ na částku 5 500 Kč. Jak už ale bylo řečeno výše, tato změna ŽMJ nemůže mít v průběhu roku 2026 **žádný vliv na výši nezabavitelných částek**.

Podpora studujícího rodiče vyloučená z exekuce

Dne 1. 9. 2026 vstoupí v účinnost novelizace ustanovení § 317 odst. 2 občanského soudního řádu, na jehož základě bude **podpora studujícího rodiče** (jakožto nová dávka státní sociální podpory) vyloučena z exekucí (a tudíž i z insolvenční podstaty).

Připomenutí již platné, ale dosud neúčinné právní úpravy zavádějící Evidenci srážek

Dne 1. 10. 2026 nabývají účinnosti novelizovaná ustanovení zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád, jimiž se zřizuje **Evidence srážek vedená Komorou soudních exekutorů** a upravuje se související realizace součinnosti plátců mzdy. Tato právní úprava přijatá již v průběhu roku 2024 je v publikaci uvedena.

Exekuce srážkami ze mzdy 2025

12. aktualizované vydání

JUDr. Jan Breburda

Vydalo nakladatelství ANAG

Odpovědná redaktorka Mgr. Pavlína Šestáková

Sazba Mgr. Markéta Pučoková

Autorská uzávěrka 2. února 2025

Tisk a vazba Profi-tisk group, s. r. o.

Chválkovická 223/5, 779 00 Olomouc

ISBN 978-80-7554-416-2

ANAG, spol. s r. o.

Kollárovo nám. 698/7, 779 00 Olomouc

tel.: 585 757 411, fax: 585 418 867

e-mail: obchod@anag.cz

www.anag.cz